

Regulácia fajčenia v zariadeniach spoločného stravovania

**Róbert Ochaba
Centrum kontroly tabaku
Úrad verejného zdravotníctva SR**

Prečo regulácia fajčenia ?

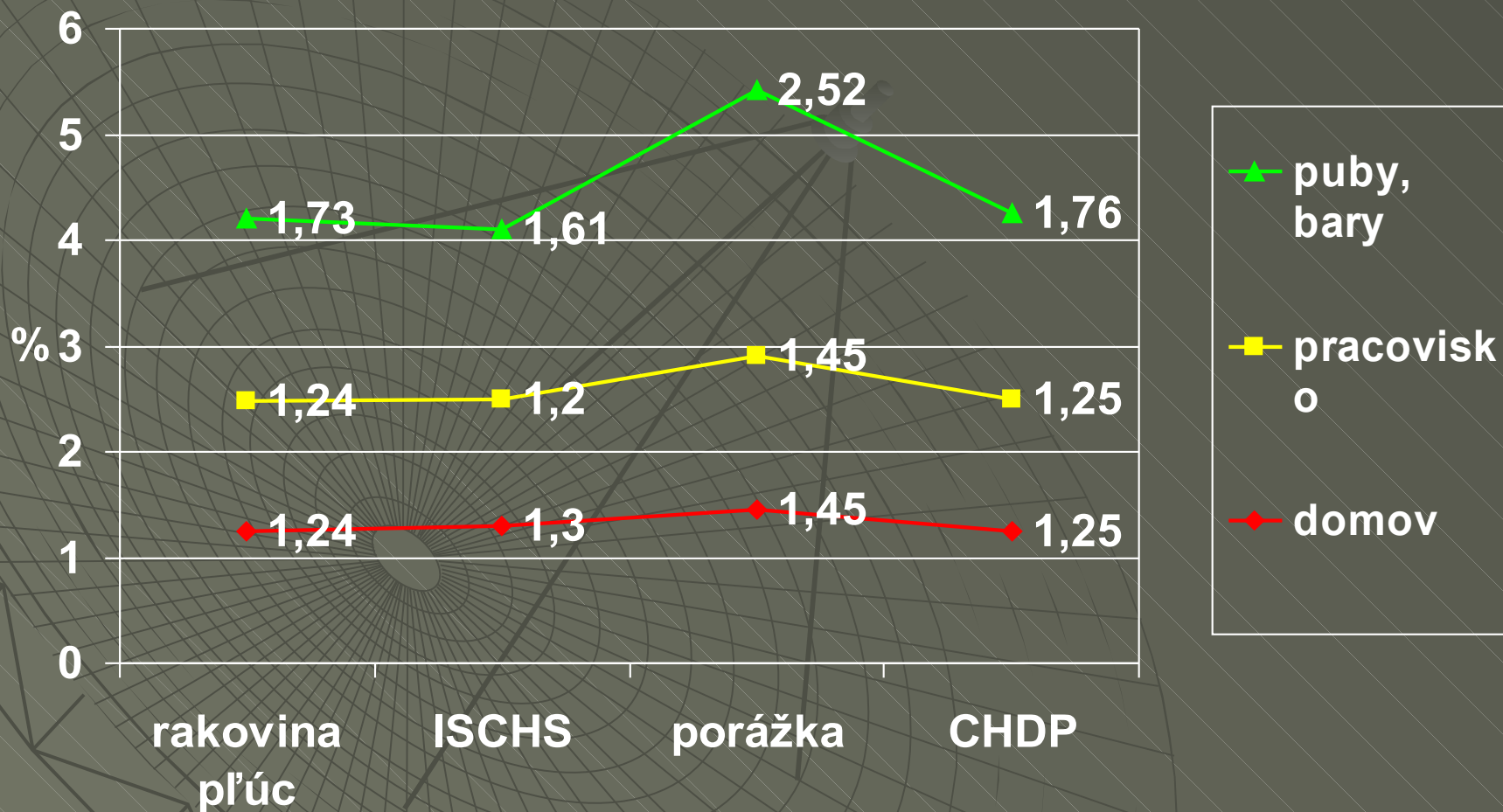
2. **Škodlivosť fajčenia a pasívneho fajčenia na nefajčiarov**
3. **Názory a postoje obyvateľov EÚ a SR**
4. **Ochrana nefajčiarov a zamestnancov zariadení spoločného stravovania**
5. **Legislatíva EÚ a medzinárodné dohovory**

Dopad pasívneho fajčenia na nefajčiarov v EÚ a Slovensku(2002)

- ◆ Pasívne fajčenie spôsobuje odhadom ročne **19 242** úmrtí z radov nefajčiarov v krajinách **EÚ (25)**
- 2. **Ischemická choroba srdca (10 239 úmrtí)**
- 3. **Mozgová porážka (6 279 úmrtí)**
- 4. **Rakovina pľúc (1553 úmrtí)**
- 5. **Chronické dýchacie ochorenia (1171)**

- ◆ Pasívne fajčenie spôsobuje na **Slovensku** ročne odhadom **519** prípadov úmrtí
- 2. **Ischemická choroba srdca (362 úmrtí)**
- 3. **Mozgová porážka (109 úmrtí)**
- 4. **Rakovina pľúc (33 úmrtí)**
- 5. **Chronické dýchacie ochorenia (14)**

Zdravotné riziká spojené s pasívnym fajčením (2001)

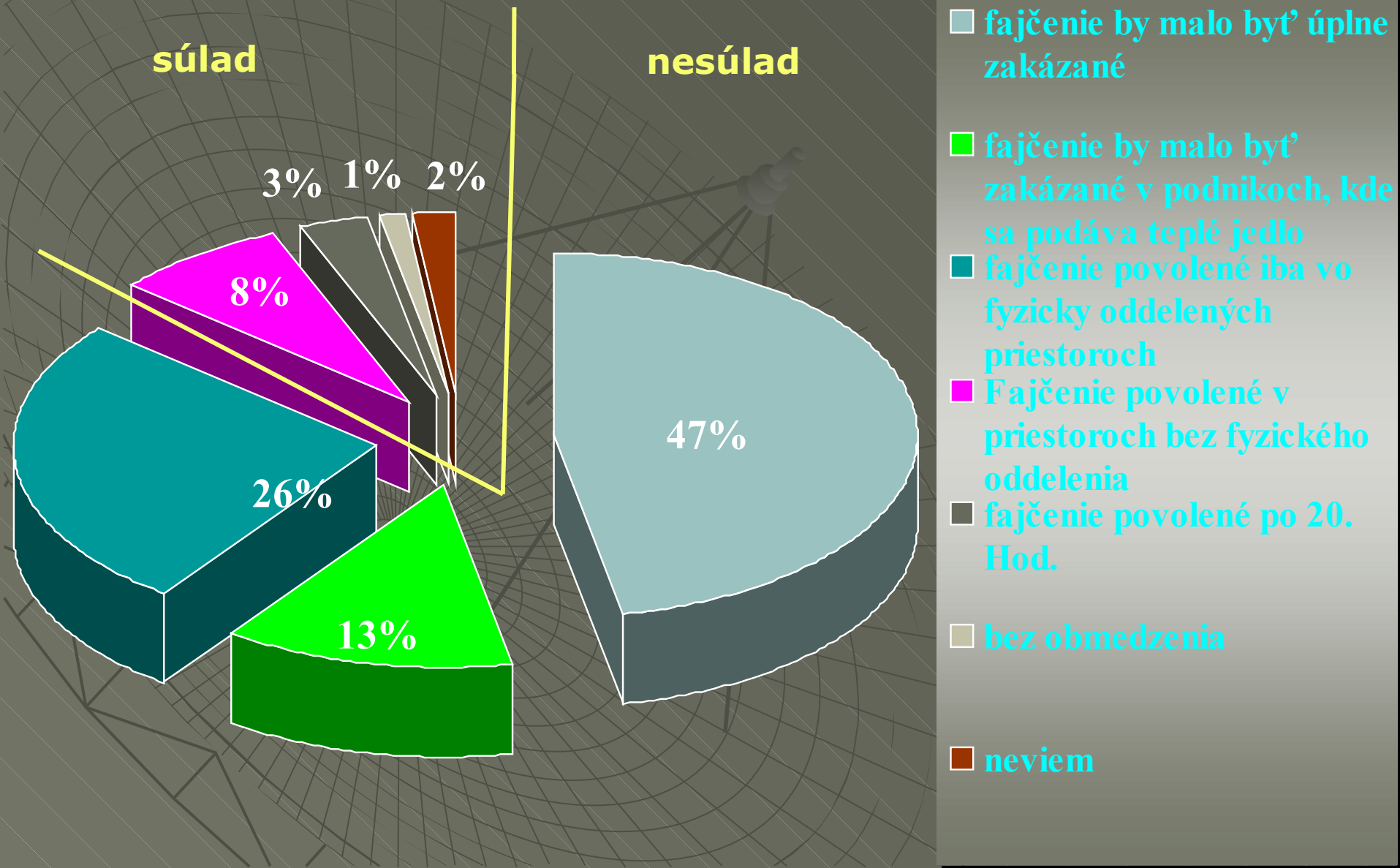
Názory a postoje obyvateľov

Kde Vám najviac prekáža dym z cigariet?

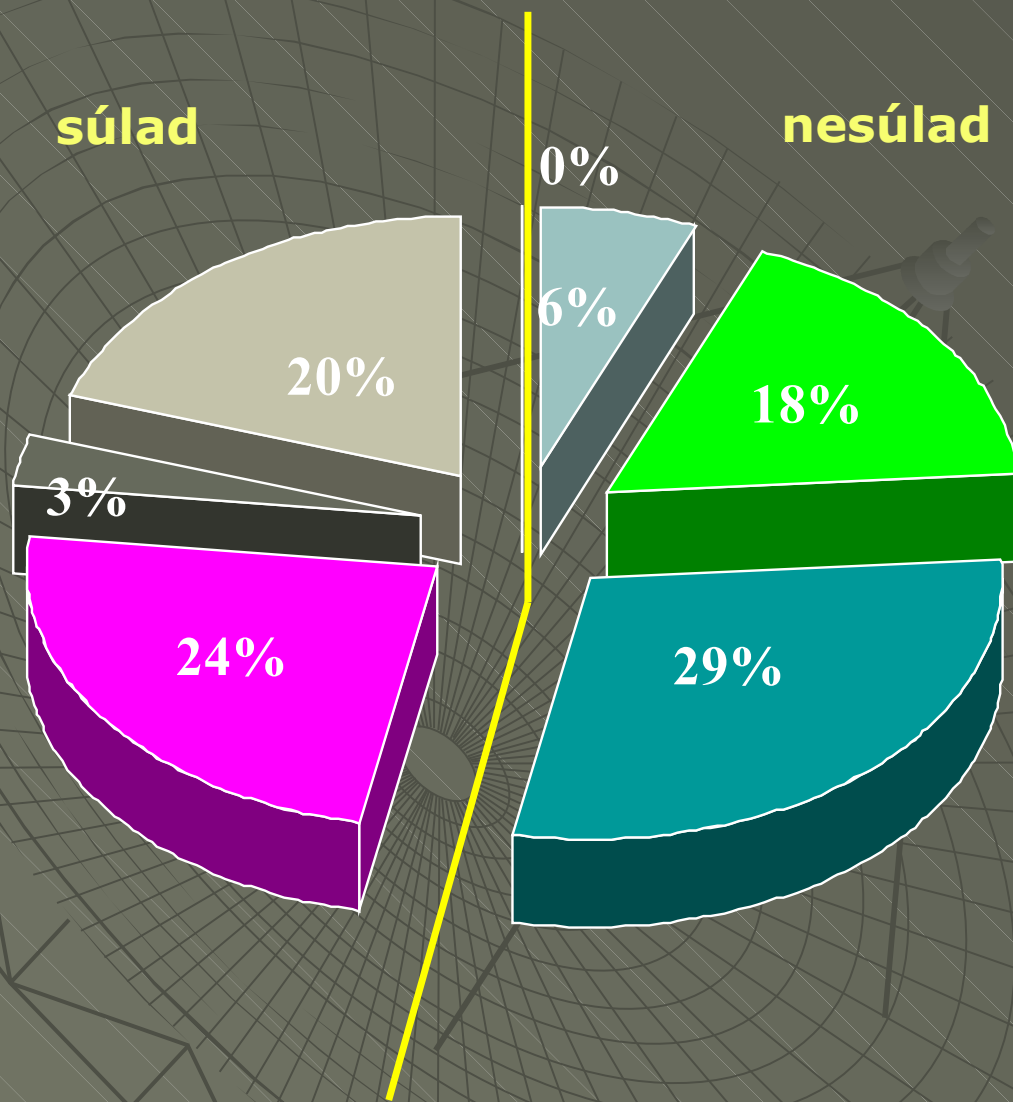
Populácia SR 18+ (1065 respondentov)

	Perc.
v reštauráciách, stravovacích zariadeniach	61,4
doma	39,9
v práci	36,9
v prírode, v parkoch	24,1
na športoviskách	24,1
na ulici	20,7
v baroch, kaviarňach, krčmách	20,6
iné prostredie	7,2

Postoje obyvateľov (nefajčiarov) k fajčeniu v baroch, reštauráciách podľa agentúry MVK (2005)

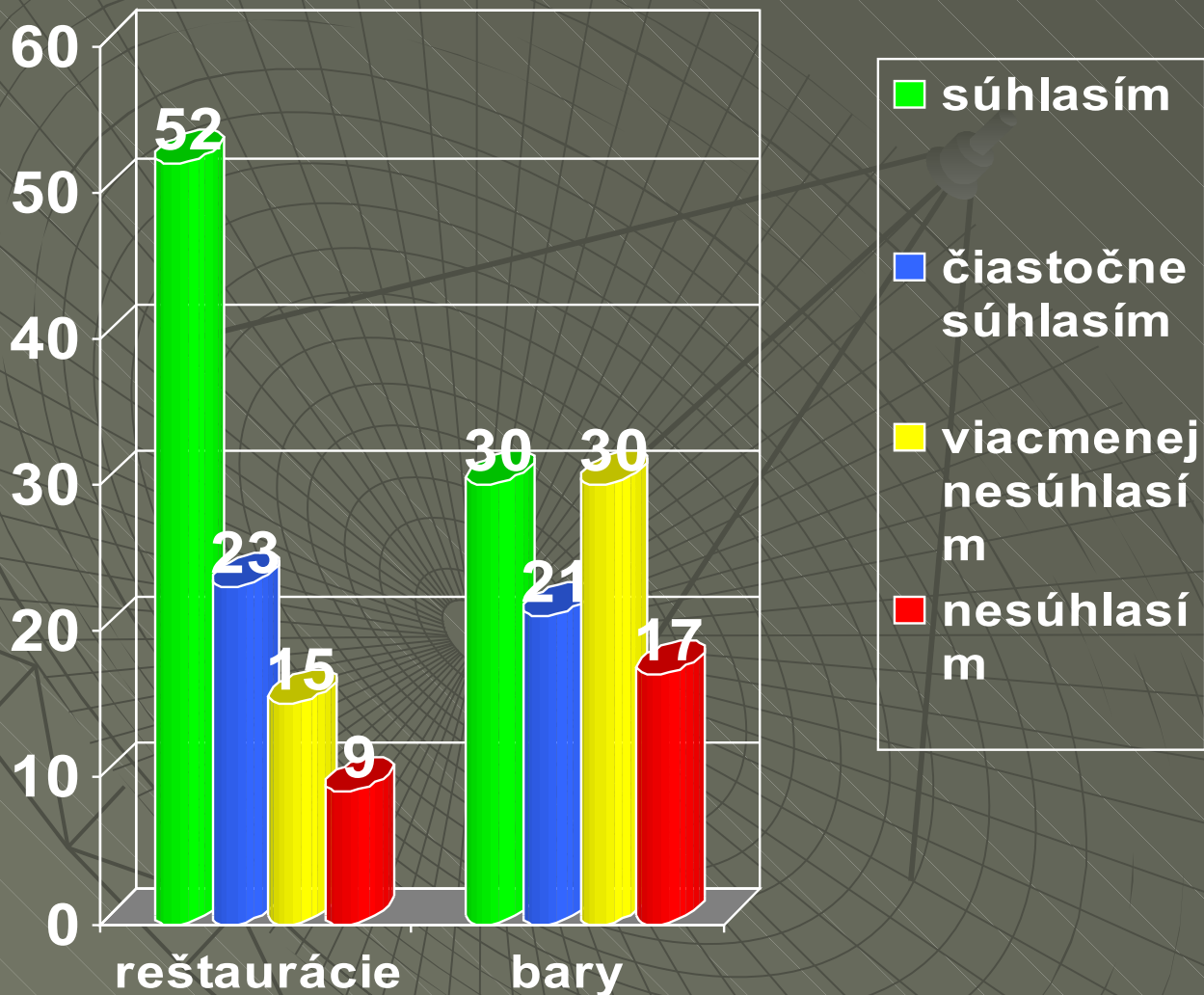

Postoje obyvateľov (fajčiarov) k fajčeniu v baroch, reštauráciách podľa agentúry MVK (2005) 1025 respondentov

- fajčenie by malo byť úplne zakázané
- fajčenie by malo byť zakázané v podnikoch, kde sa podáva teplé jedlo
- fajčenie povolené iba vo fyzicky oddelených priestoroch
- Fajčenie povolené v priestoroch bez fyzického oddelenia
- fajčenie povolené po 20. Hod.
- bez obmedzenia
- neviem

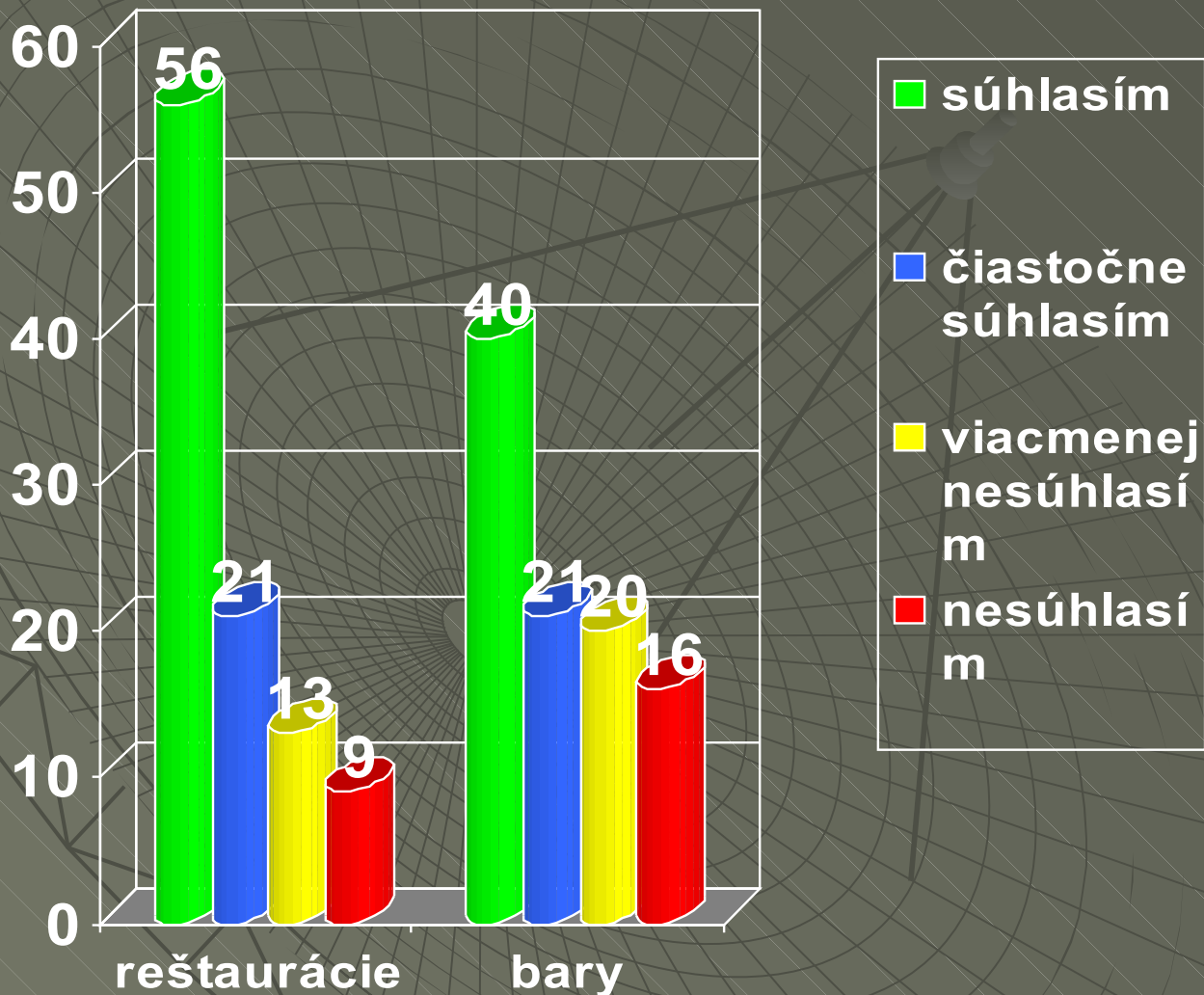
Čo si myslíte o zákaze fajčenia v reštauráciách a baroch ?

- ◆ EURO BAROMETER 2006
- ◆ Attitudes Europeans towards tobacco
- ◆ **Slovensko**
- ◆ **1 056 respondentov**

Čo si myslíte o zákaze fajčenia v reštauráciách a baroch ?

- ◆ EURO BAROMETER 2006
- ◆ Attitudes Europeans towards tobacco
- ◆ **25 krajín EÚ**
- ◆ **26 642 respondentov**

Vystavenie účinkom pasívneho fajčenia

Na ktorom z uvedených miest ste boli počas posledného týždňa vo svojom voľnom čase vystavený/á tabakovému dymu?

ACRC, 2006, súbor 800 respondentov z Bratislavy

■ Bar / Kaviareň

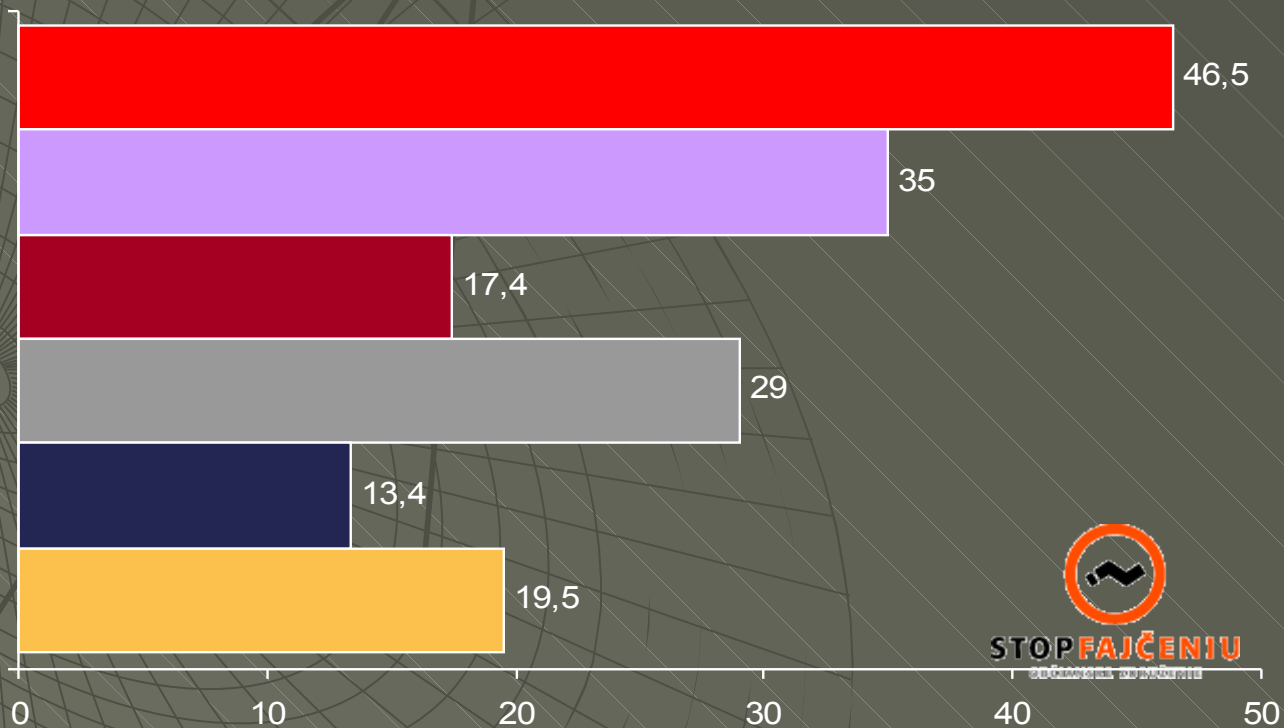
■ Reštaurácia

■ Diskotéka / Pohostinstvo /
Hudobný klub

■ Nákupné centrum

■ Miesta kultúry a športu
(divadlo, kino, štadión)

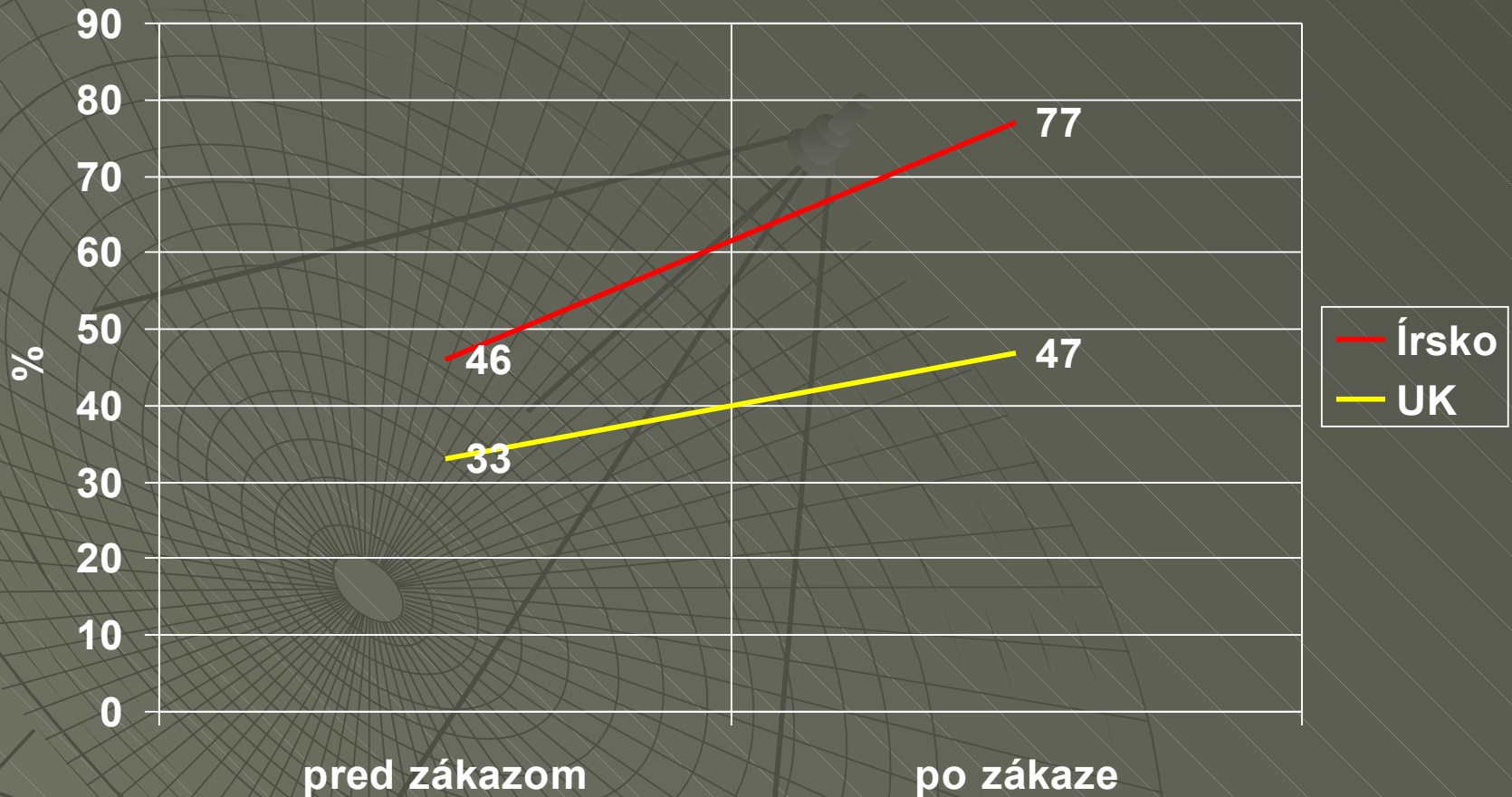
■ Iné

STOP FAJČENIU

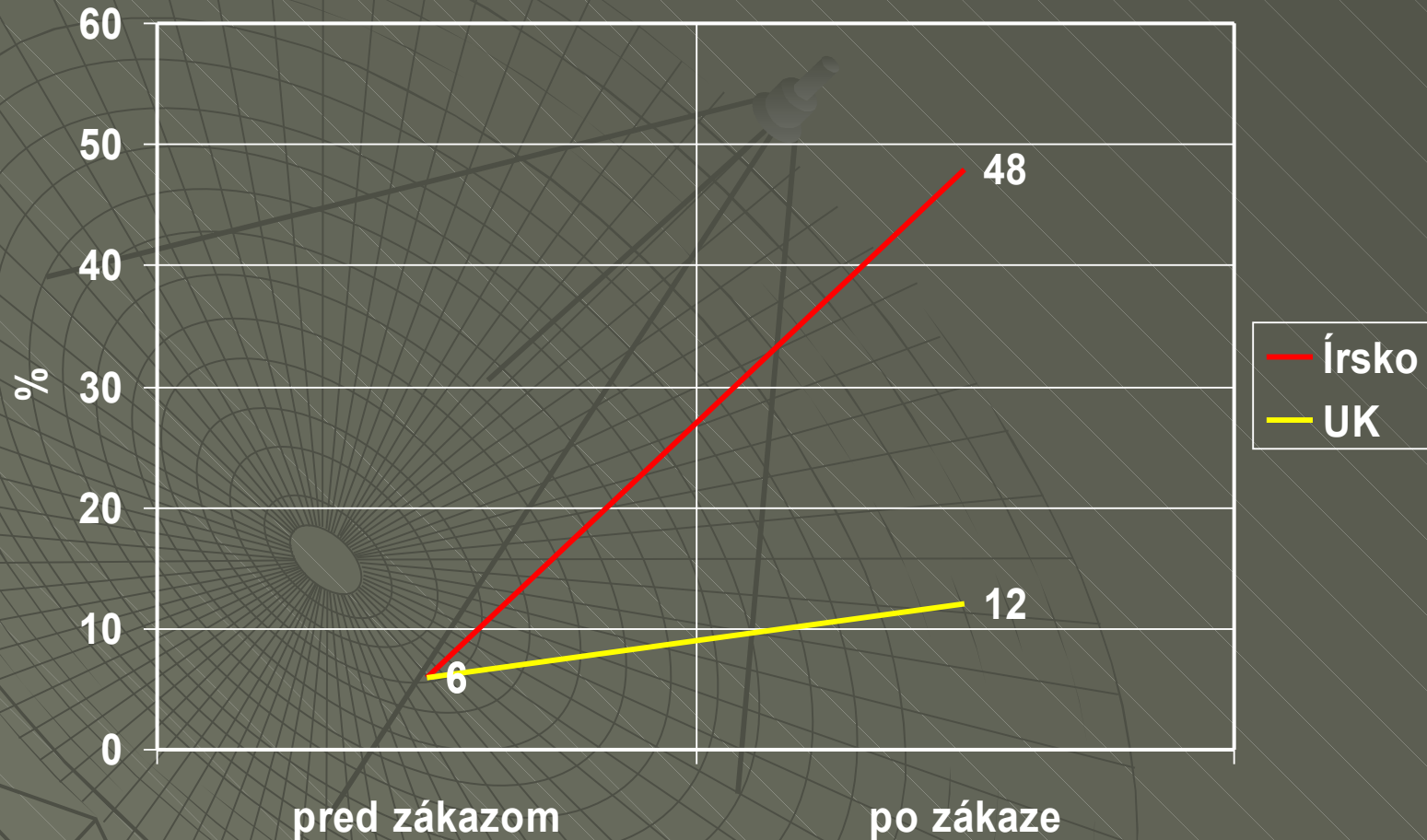
© 2006 ACRC, Bratislava

Podpora Írov a UK (fajčiarov) pre reštaurácie bez tabaku

© Fong GT, Hyland A, Borland R, et al.: Reduction in tobacco smoke pollution and increases in support for smoke-free public places following the implementation of comprehensive smoke-free workplace legislation in the Republic of Ireland: findings from the ITC Ireland/UK survey. Tobacco Control 2005; Epub ahead of print.

Podpora Írov a UK (fajčiarov) pre bary bez tabaku

Ekonomika zákazu fajčenia v baroch a reštauráciách v Írsku

- ◆ Írsko (úplný zákaz fajčenia v reštauráciách a baroch od 29. 3. 2004)
- ◆ Asociácia vinárov jedna z najväčších v Írsku odhadla 9. 7. 2004 negatívny dopad na obchod s poklesom o **16 %** a negatívnym vplyvom na zamestnanosť s poklesom o **14%**.
- ◆ Index maloobchodného predaja v baroch je indikátor zmeny úrovne konzumentského správania (apríl 2004-marec 2005 a apríl 2003-marec 2004) **pokles predaja o 3,3 %**
- ◆ Centrálny štatistický úrad vyhodnotil vplyv na zamestnosť. (zamestnanosť v zariadeniach je založená na fluktácii) konštatuje zníženie o **2,4 %** oproti roku 2003.
- ◆ Do úvahy treba brať zvýšený spotrebnú daň na alkohol od roku 2000

Ekonomika zákazu fajčenia v baroch a reštauráciách v New Yorku

- ◆ Od 30. 3. 2003 úplný zákaz fajčenia v reštauráciách a baroch.
- ◆ Po roku sa zamestnanosť sa zvýšila o 10.600 osôb od prijatia zákazu
- ◆ Po roku daňové príjmy štátu z obchodu v reštauráciách narástli o 8,7 %

Typy prístupov k regulácii fajčenia v baroch a reštauráciách

- **Rigorózný** (New York, Nový Zéland, Nórsko, Kolumbia, Írsko, Veľká Británia)
- **Kompromisný** (Portugalsko, Španielsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Grécko, Maďarsko, Taliansko, Malta, Švédsko,
- **Liberálny** (**Slovensko**, Slovinsko, Lotyšsko, Luxemburg, Holandsko, Poľsko, Rakúsko,)

Regulácia fajčenia v reštauráciách a baroch

- ◆ **Švédsko** – fajčenie je zakázané v zariadeniach, kde sa podávajú jedlá a nápoje, okrem špeciálnych fajčiarskych miestností, kde sa nesmie konzumovať.
- ◆ **Španielsko** – fajčenie je zakázané v zariadeniach, kde sa podáva a predáva jedlo. Bary a reštaurácie nad 100 m² môžu mať fajčiarsky priestor, ktorý nesmie zaberáť viac než 30 % z celkovej plochy zariadenia, musia byť fyzicky oddelené a zabezpečené ventiláciou.

Regulácia fajčenia v reštauráciách a baroch

- ◆ **Portugalsko** – zákaz fajčenia okrem vyhradených nefajčiarskych miest do 100 m so zabezpečenou ventiláciou. Zariadenia nad 100 m sa môžu rozhodnúť, či zriadia nefajčiarsku časť alebo zostanú nefajčiarske.
- ◆ **Mad'arsko** – fajčenie v baroch a reštauráciách je dovolené iba v oddelených častiach s ventiláciou.

Regulácia fajčenia v reštauráciách a baroch

- ◆ **Taliansko** – fajčenie zakázané okrem oddelených priestorov pre fajčiarov s ventiláciou a zariadením na výmenu vzduchu. Časť pre fajčiarov maximálne do plochy 50 % zo zariadenia. Ventilácia podlieha každoročne kontrole a certifikácii.
- ◆ **Dánsko** – fajčenie možné iba vo vyhradených priestoroch. V prevádzkach do 100 m² sa prevádzkovateľ môže rozhodnúť, či zakáže fajčenie úplne alebo povolí iba vo vyhradených miestach.

Legislatíva v SR

- ◆ **Zákon č. 377/2004 o ochrane nefajčiarov v znení zákona č. 465/2005.**
- ◆ Podľa § 7 ods. 1 písm. h) sa zakazuje fajčiť v zariadeniach spoločného stravovania, okrem tých zariadení, ktoré majú oddelenú časť pre fajčiarov.
- ◆ Kontrolu fajčenia priestupky v prípade porušenia zákazu fajčenia prejednávajú regionálne úrady verejného zdravotníctva a Slovenská obchodná inšpekcia.
- ◆ **Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.**
- ◆ Medzi všeobecné povinnosti zamestnávateľa podľa tohto zákona patrí podmienka vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari, a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákaz fajčenia na pracoviskách. Zamestnávateľ má právo aj povinnosť konať v prípade, že dochádza k fajčeniu na pracovisku, okrem miest, ktoré môžu byť vyhradené na fajčenie.
- ◆ Nespokojnosť zo strany občanov SR, fajčenie v obchodných domoch...

Legislatíva v SR

- ◆ **Návrh novely zákona a regulácia fajčenia v zariadeniach spoločného stravovania, podľa ktorého sa zakazuje fajčiť:**
- ◆ § 7 ods. 1 písm. h) sa zrušuje a nahrádza sa slovami „v zariadeniach spoločného stravovania, okrem zariadení, ktoré nepresahujú plochu 50m² určenú pre návštevníkov. Ostatné zariadenia, ktoré plochu 50m² prekračujú, musia stavebne oddeliť časť pre fajčiarov od časti pre nefajčiarov s výnimkou zariadení, ktoré sa rozhodli pre úplný zákaz fajčenia. Časť pre nefajčiarov musí tvoriť najmenej 50 % plochy zariadenia a časť pre fajčiarov musí byť vyhradená tak, aby ňou nemuseli prechádzať návštevníci pri vstupe do zariadenia.

Legislatíva EÚ a medzinárodné dohovory

- ◆ **Odporúčanie Rady EÚ č. 54/2003 na prevenciu fajčenia a kontrolu tabaku**
/prevencia fajčenia a kontrola tabaku ako prioritá verejného zdravotníctva v EÚ/
- ◆ **Rámcový dohovor o kontrole tabaku**
vstúpil do platnosti od 27. 2. 2005
- ◆ Čl. 8 – Ochrana pred expozíciou tabakového dymu